

قماربازی حرام

از حضرت ابو هریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود:

«مَنْ أَدْخَلَ فَرَسًا بَيْنَ فَرَسَيْنِ يَعْني وَهُوَ لَا يُؤْمِنُ أَنْ يَسْبِقَ فَلَيْسَ بِقِمَارٍ وَمَنْ أَدْخَلَ فَرَسًا بَيْنَ فَرَسَيْنِ وَقَدْ أَمِنَ أَنْ يَسْبِقَ فَهُوَ قِمَارٌ»

(رواه ابوداود، فی کتاب الجهاد)

ترجمه: کسی که اسب خود را (به غرض مسابقه) بین دو اسب (دو تن باهم مسابقه دارند و شخص سومی نیز در بین شان اسب خود را داخل می‌سازد) داخل کرد و در بردن مسابقه مطمئن نبود، قمار حساب نمی‌شود و اگر مطمئن بود و می‌دانست که از همه پیشی می‌گیرد، این کار وی قمار حساب می‌شود.

توضیح حدیث:

مسابقه در صورت‌های زیر جایز است:

- ۱- گرفتن مال در مسابقه اگر از طرف حاکم یا غیر او باشد جایز است؛ مانند این که به مسابقه کنندگان بگویند که هرکس سبقت و پیشی گرفت و جلو افتاد، آن قدر مال از او باشد.
- ۲- یا این که یکی از مسابقه کنندگان مالی را بگذارد و به رفیقش بگوید، اگر تو از من پیشی گرفتی، آن مال از تو باشد و اگر من از تو سبقت گرفتم، چیزی بر من نداری و من نیز چیزی از تو نمی‌خواهم.

۳- مال وجه المسابقه، که از طرف دو شخص مسابقه کننده یا چند شخص مسابقه کننده تعیین می‌شود و آنان با کسی مسابقه می‌گذارند که اگر آن شخص سبقت گرفت، از آن دو تن یا آن جماعت، آن مال تعیین شده از آن او است و اگر از آنان سبقت نگرفت؛ بلکه از او سبقت گرفتند، چیزی از او نمی‌گیرند و غرامتی به او نمی‌دهند.

صورت‌هایی که مسابقه و گروه‌بندی در آن‌ها حرام است:

شرط‌بندی و گروه گذاشتن و مسابقه جایز نیست، اگر بدین شکل باشد که هرکس سبقت گرفت و برنده شد، وجه المسابقه را بگیرد و اگر از او سبقت گرفتند و باخت، چیزی و غرامتی از او بگیرند، آن اندازه که رفیقش تعیین کرده بود که به‌وی بدهد؛ چون این نوع راهنه و مسابقه قماری است که حرام می‌باشد.

خوانندگان محترم! شریعت اسلام تمام صورت‌های قمار را منع کرده است. مالی را که به سبب قمار گرفته می‌شود، ملکیت انسان در آن ثابت نمی‌شود. الله سبحانه و تعالی فرموده است:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (90) إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴾

[مائده: ۹۰-۹۱]

ترجمه: ای مؤمنان! جز این نیست که شراب و قمار و انصاب و ازلام پلید(و ناشی) از عمل شیطان است، پس از آن احتراز کنید، باشد که رستگار شوید. جز این نیست که شیطان می‌خواهد بین شما در(پرداختن به) شراب و قمار دشمنی و کینه افکند و شما را از یاد الله(سبحانه و تعالی) و از نماز باز دارد. پس آیا دست بر می‌دارید؟

دیده می‌شود که الله سبحانه و تعالی با چندین تأکید، شراب و قمار را حرام اعلام کرده است:

تأکید اول: آن‌ها را در ردیف پرستش بتان قرار داد.

تأکید دوم: آن‌ها را رجس، یعنی نجس معنوی معرفی کرد. هرچند به قول بعضی: در شراب نجاست حسی نیز هست.

تأکید سوم: آن دو را از عمل شیطان نامید و روشن است که از شیطان جز شر خالص سر نمی‌زند.

تأکید چهارم: مؤمنان را دستور داد تا از آن بپرهیزند، که این تعبیر در نهی از معنای (ترك کردن) بلیغ‌تر است. نهایتاً این‌که: پرهیز از آن‌ها را(قمار و شراب) موجب رستگاری اعلام کرد. پس هرگاه پرهیز از آن‌ها رستگاری باشد، روشن است که ارتکاب آن‌ها سراسر زیان و خسارت است. دیگر این‌که مانع از یاد الله سبحانه و تعالی می‌شود؛ حتی نزدیکی با کسانی که با شراب و قمار مبتلاء هستند، سبب ضیاع اوقات نماز می‌شود.

در آیت ﴿ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴾ نهی بلیغ است؛ مانند این‌که تمام موانع و مشکلات ذکر شود و بگوید آیا با وجود این همه موانع شما دست بردار نمی‌شوید؟

از جملأ قمار، یکی هم تکت‌های بخت‌آزمائی یا شانسی است، به هر سبب و هر نوعی که باشد و مالی که از وجه قمار به دست می‌آید، تملک یا مال خود قرار دادن آن جواز ندارد.